

Szkoła Podstawowa nr 4

Plac Wolności 7a

43-400 Cieszyn

Rok szkolny 2024/2025

PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY SZKOŁY

I - II ETAP EDUKACYJNY

KLASY I - VIII

Uchwalony 4 września 2025r.

1. Wstęp

Wychowanie jest jednym z obszarów pracy szkoły. Szkoła rozpoznaje potrzeby wychowawcze uczniów, planuje swoją pracę, obserwuje i analizuje postępy uczniów oraz zapewnia szczególne formy wsparcia pedagogicznego tym, którzy go wymagają.

Z działalnością wychowawczą realizowaną w szkole związany jest program wychowawczo-profilaktyczny, przez który rozumie się:

- działania psychoedukacyjne podejmowane według określonego scenariusza, których celem jest zapobieganie zachowaniom ryzykownym uczniów i szkodom wynikającym z problemów w ich otoczeniu;
- działania oparte na koncepcji wspierania pełnego zdrowia, które zmierzają do osiągnięcia przez ucznia dobrego poczucia w czterech wymiarach zdrowia: fizycznym, psychicznym, społecznym i osobistym;
- ogół działań chroniących dzieci przed zakłóceniami w rozwoju i interwencjach w sytuacjach pojawiających się zagrożeń.

Oświata stanowi wspólne dobro całego społeczeństwa; kieruje się zasadami zawartymi w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, a także wskazaniami zawartymi w Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka, Międzynarodowym Pakcie Praw Obywatelskich i Politycznych oraz Konwencji o Prawach Dziecka. Nauczanie i wychowanie - respektując chrześcijański system wartości - za podstawę przyjmuje uniwersalne zasady etyki. Kształcenie i wychowanie służy rozwijaniu u młodzieży poczucia odpowiedzialności, miłości ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata. Szkoła stara się zapewnić każdemu uczniowi warunki niezbędne do jego rozwoju, przygotować go do wypełniania obowiązków rodzinnych i obywatelskich w oparciu o zasady solidarności, demokracji, tolerancji, sprawiedliwości i wolności.

Jedną z najważniejszych powinności edukacyjnych szkoły jest kształtowanie charakterów młodych ludzi. Kształtowanie to powinno przebiegać w zgodnej współpracy z rodziną i środowiskiem, w którym żyją uczniowie i ich rodzina. Zadaniem szkoły jest pomagać i wspierać rodziców w wychowywaniu ich dziecka. Program Wychowawczo-Profilaktyczny Szkoły opisuje w sposób całościowy wszystkie treści

i działania o charakterze wychowawczym i profilaktycznym, które podejmuje szkoła. Treści programu są zgodne ze statutem szkoły i koncepcją pracy szkoły. Jest on spójny ze szkolnym zestawem programów nauczania oraz treściami zawartymi w podstawie programowej dla szkoły podstawowej. Program uwzględnia potrzeby indywidualne i rozwojowe dzieci, ich zainteresowania oraz możliwości psychofizyczne.

Podstawy prawne programu wychowawczo-profilaktycznego

Do głównych aktów prawnych związanych w różnym zakresie z konstruowaniem programu wychowawczego należą:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78 poz. 483 ze zm.).
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz.U. z 2024 r. poz. 986).
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2024 r. poz. 750).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2024 r. poz. 737).
- Ustawa z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2023 r. poz. 2151).
- Ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2023 r. poz. 1939).
- Ustawa z 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz.U. z 2024 r. poz. 1162).
- Ustawa z 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i *resocjalizacji nieletnich* (Dz.U. z 2024 r. poz. 987).
- Ustawa z 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz.U. z 2024 r. poz. 560).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r. poz. 1604).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu

umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2017 r. poz. 356 ze zm.).

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 1449).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 30 stycznia 2018 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia (Dz.U. z 2018 r. poz. 467 ze zm.).
- Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2025/2026.
- Statut Szkoły Podstawowej nr 4 w Cieszynie
- Standardy Ochrony Małoletnich przyjęte w Szkole Podstawowej nr 4 w Cieszynie

Misja i wizja szkoły.

Nadrzędnym celem szkoły jest, aby:

- uczniowie byli solidnie przygotowani do życia w dynamicznie zmieniającym się społeczeństwie,
- pracownicy szkoły mieli satysfakcję z wykonywanej pracy,
- szkoła cieszyła się uznaniem w środowisku.

Szkoła zapewnia dobrą jakość nauczania, wychowania i opieki, klimat życzliwości, profesjonalizm i promocję zdrowego stylu życia, a w szczególności:

- dobre przygotowanie uczniów do kontynuowania nauki na wyższym etapie edukacyjnym,
- pomoc dla wszystkich uczniów w uzyskiwaniu możliwie najwyższych osiągnięć w nauce i życiu osobistym oraz rozwijaniu indywidualnych zdolności i zainteresowań,

- wyposażenie każdego ucznia w odpowiednie umiejętności niezbędne we współczesnym społeczeństwie,
- realizację przemyślanych programów edukacyjnych dostosowanych do indywidualnych możliwości ucznia,
- uwzględnianie indywidualnych potrzeb dziecka, możliwość wyrównywania szans edukacyjnych,
- bezpieczne i przyjazne dla całej społeczności szkolnej miejsce nauki i pracy,
- promowanie zasady partnerstwa poprzez wzajemne akceptowanie reguł postępowania i procedury działania.

Powyższe cele osiągnąć są poprzez:

- wykwalifikowaną kadrę składającą się z ludzi otwartych na zmiany, pozytywnie myślących, doskonalących się dla dobra ucznia i całej społeczności szkolnej,
- przyjazną i życzliwą atmosferę w szkole,
- dobrą bazę dydaktyczną i warunki lokalowe oraz promowanie nowych technik i metod pracy,
- zespołowe zarządzanie szkołą i demokratyzację życia szkoły,
- promowanie możliwości szkoły w lokalnym środowisku.

2. Charakterystyka środowiska szkolnego

Szkoła Podstawowa nr 4 jest jedną z najstarszych placówek oświatowych w Cieszynie. Szkoła mieści się w zabytkowym budynku w centrum miasta. Do szkoły corocznie uczęszcza około 200 uczniów. Niewielka szkoła w centrum miasta posiada wiele zalet: w mniejszej grupie łatwiej zapewnić dzieciom bezpieczeństwo, uczniowie szkoły znają się i nie są anonimowi. Umiejscowienie w centrum pozwala na łatwiejszy dostęp do miejsc kultury takich jak muzeum, biblioteka miejska, kino, teatr itp. Atutem szkoły jest nowoczesny basen oraz sala gimnastyczna, z której korzystają wszystkie dzieci.

Pomimo wielu zalet, jakie szkoła niewątpliwie posiada, należy zdawać sobie sprawę z licznych zagrożeń, jakie w dzisiejszym świecie

czekają na ludzi młodych i jeszcze nieuksztaltowanych. Uczniowie szkoły pochodzą z różnych środowisk, rodziny uczniów najczęściej są mieszkańcami centrum miasta i część z nich boryka się z problemami ekonomicznymi jak i społecznymi. Nierzadko rodzice zgłaszają nawarstwiające się problemy natury wychowawczej. Ważne jest, aby program wychowawczo-profilaktyczny spełniał oczekiwania rodziców, nauczycieli i uczniów. Kadra pedagogiczna szkoły zapewnia rodzicom pomoc w wychowaniu dzieci, uczniowie korzystają z zajęć z pedagogiem, psychologiem, terapeutą, socjoterapeutą, logopedą oraz z zajęć pozalekcyjnych rozwijających zainteresowania. Szkoła posiada świetlicę, stołówkę szkolną, dwie pracownie komputerowe, bibliotekę z Centrum Informacji Multimedialnej, pracownię językową, dwanaście sal lekcyjnych, salę gimnastyczną i basen.

Na podstawie ankiet przeprowadzonych wśród uczniów wynika, że borykają się oni głównie z następującymi problemami: agresja słowna (wyzywanie, wulgarne słownictwo, obrażanie kolegów i ich rodziców), przemoc fizyczna (popychanie, drobne bójki, kopanie), lekceważący stosunek do obowiązków szkolnych (tj. nieodrabianie zadań domowych, nieusprawiedliwianie nieobecności w terminie, częste spóźnianie się na zajęcia), niewystarczająca dyscyplina podczas zajęć lekcyjnych (gadulstwo, brak koncentracji uwagi, niewykonywanie poleceń nauczyciela, dyskusje z nauczycielem), brak motywacji do nauki. Pojawiły się również nowe problemy wychowawcze: wagary, palenie papierosów, samookaleczanie. Zwiększyła się również nieuzasadniona absencja uczniów, jak wydaje się niestety za przyzwoleniem rodziców.

3. Wartości uznane przez społeczność szkolną

Kluczowym celem szkoły jest wprowadzenie uczniów w świat wartości. Wychowanie do wartości zakłada przede wszystkim podmiotowe traktowanie dziecka, a co za tym idzie umiar w stosowaniu tak swobody jak i przymusu. Dorastanie do wartości wymaga bezpośredniego poznania i doznania odkrywanych wartości w codziennym życiu, co z kolei wymaga zetknięcia się z wzorcami osobowymi, z wartościowymi działaniami, oraz dobrymi praktykami.

Wartość – to wszystko, co cenne i godne pożądanía, co stanowi cel dążeń ludzkich, co uważane jest za ważne oraz sprzyjające i w taki sposób urzeczywistniane, to życiowe drogowskazy, to standardy naszych myśli, postaw i zachowań, które mówią o tym, kim jesteśmy, jak żyjemy i jak traktujemy innych ludzi, to kryteria naszych ocen, decyzji i wyborów. Śmiało można powiedzieć, że wartości są przewodnikami życia osobowego i społecznego i jako takie nie mogą stać w sprzeczności z dobrem wspólnym.

Wychowanie do wartości stanowi pewien istotny wycinek całej problematyki wychowania. Wychowanie do wartości, tak jak cały proces wychowawczy posiada dwie płaszczyzny:

- pierwsza z nich to działania zamierzone lub spontaniczne, które są reakcją na określoną sytuację i warunki wychowawcze.
- druga zaś to mimowolne przekazy niekontrolowane przez nauczyciela, a będące wyrazem jego osobistych przekonań, doświadczeń, systemu wartości.

Wychowanie do wartości odbywa się nieustannie w relacji uczeń-nauczyciel/rodzic. Wartości są wpisane w wychowanie już u samych jego podstaw i założeń.

W wyniku przeprowadzonych ankiet wśród uczniów szkoły mogliśmy poznać opinię na temat różnych problemów. Dzięki temu możemy tak budować zagadnienia programu wychowawczo-profilaktycznego, aby wzmacniać mocne strony uczniów i niwelować słabe, eliminować potencjalne zagrożenia. Z udzielonych odpowiedzi możemy wnioskować, że wartości, którymi kierują się nasi wychowankowie przyjęły następującą dla nich wagę (kolejność): zaufanie, szczerość, sprawiedliwość, miłość, dobro, prawda, tolerancja, lojalność, odwaga, wiedza, wiara, wygląd, punktualność, pieniądze. Najczęściej rozmawiają o nich z przyjaciółmi (44%), rodzicami (36%), rodzeństwem (2%), nauczycielami (2%) lub z nikim (18%). Miłość rozumieją, jako uczucie do drugiej osoby (22%), silne i ważne uczucie (17%), uczucie towarzyszące rodzinie (17%), coś pięknego i wyjątkowego (13%), zrozumienie, coś co daje chęć do życia (4%). Uczniowie u swoich rodziców cenią to, że zawsze ich wysłuchają, porozmawiają z nimi (30%), są wyrozumiali (30%), zawsze im pomogą (26%), za wszystko, co dla nich robią (17%), za to, że kochają swoje dzieci i je lubią (17%), za to że są dla nich dobrzy (13%), ufają swoim dzieciom i uczą je (9%), są

sprawiedliwi, lojalni, robią wszystko, żeby było ich dzieciom dobrze, doceniają je, są szczerzy, uczciwi, bronią ich, wierzą w nie i służą dobrą radą (4%). Dla uczniów człowiekiem wartościowym jest ten, który poświęca się dla innych (97%), sumiennie wypełnia swoje obowiązki (84%), ma pieniądze (5%), ma władzę lub jest ładny (2%).

Uczniowie dokonują (28%) lub od czasu do czasu dokonują oceny samych siebie (52%). Są jednak uczniowie, którzy nie robią tego nigdy (7%). Opisując swoją osobę najczęściej według kolejności: koleżeński, uczuciowy, pracowity, obowiązkowy, wyrozumiały, punktualny, sprawiedliwy. Najczęstsze cechy przypisane własnej osobie to: towarzyski (65%), dowcipny (60%), niecierpliwy (56%), uczynny (52%), kłótlivy (34%), brzydki (13%), nie lubiany (13%). Na pytanie: jakim człowiekiem chcieliby zostać? odpowiadali: dobrym (44%), uczciwym (34%), mądrym, dobrze wykształconym (29%), lubianym (26%), koleżeńskim, miłym (15%), pracowitym, pomocnym, zabezpieczonym finansowo, bogatym (13%), ładnym, wysportowanym (10%), wyrozumiałym, punktualnym, zdrowym (8%), dowcipnym, sprawiedliwym, fajnym, kochanym, rodzinnym, szczęśliwym (5%) oraz obowiązkowym, życzliwym, szanowanym, cierpliwym, tolerancyjnym, towarzyskim (3%).

Za cele, do których osiągnięć będą dążyli wyznaczyli sobie: posiadanie dobrej pracy i stałych dochodów (31%), zdobycie wykształcenia (28%), założenie rodziny (26%), być szczęśliwym (15%), mieć miłość (11%), być dobrym człowiekiem (11%), uczyć się w dobrej szkole (5%), być sprawiedliwym, uczciwym, pomocnym, ambitnym, dobrze wychowanym, lubianym, cieszyć się dobrą opinią (3%).

Większość uczniów szkoły uważa, że klasy, do której należą są zgrane (58%), jednak aż 42% jest innego zdania. Uczniowie w razie problemów mogą liczyć na pomoc rodziców (76%), kolegów i koleżanek (63%), wychowawcy (47%) i dyrektora szkoły (8%).

Aż 84% uczniów uważa, że potrafi radzić sobie w sytuacjach kryzysowych, stresujących, takich jak: ocena niedostateczna, ważny egzamin, problemy w klasie. Jednak są osoby, które sobie nie radzą (10%). Są uczniowie, którzy zawsze zjadają w szkole drugie śniadanie (63%), niektórzy czasem (31%), ale zdarzają się osoby, które nie jedzą drugiego śniadania nigdy (3%). Na pytanie o niszczenie mienia szkolnego odpowiadali następująco: wyposażenie łazienek: tak (2%), nie (98%), wyposażenie sal: tak (2%), nie (98%), sprzęt szkolny: tak (5%), nie (95%).

Na pytanie czy jesteś wolny od nałogów uczniowie podali: papierosy: tak (95%), nie (5%), alkohol: tak (98%), nie (2%), narkotyki: tak (100%), nie (0%), Internet: tak (63%), nie (37%), dopalacze: tak (100%), nie (0%). Istnieją w szkole uczniowie, którzy nie umieliby odmówić,

gdyby namawiano ich do picia alkoholu (5%), palenia papierosów (8%) i zażycia narkotyków (2%).

Na pytanie czy szkoła wspomaga rozwój uczniów uzyskano odpowiedzi: fizyczny: tak (87%), nie (13%), psychiczny: tak (74%), nie (26%), społeczny: tak (85%), nie (15%), duchowy: tak (69%), nie (31%). Uważają, że szkoła uczy postaw patriotycznych (95%), postaw obywatelskich (79%), bycie członkiem rodziny (82%), przywiązania do korzenia (79%), przeciwdziałania agresji (40%), zdrowego stylu życia (50%), zapobiegania patologiom i uzależnieniom (87%).

Uczniowie uważają, że szkoła czasem zauważa problemy wychowawcze (59%), zauważa (23%) oraz nie zauważa (18%). W opinii uczniów nauczyciele są: życzliwi (54%) lub czasem życzliwi (36%) oraz udzielają wsparcia (69%), czasem udzielają wsparcia (29%) lub nie udzielają wsparcia (2%). Uczniowie uważają, że w szkole są przestrzegane prawa ucznia (86%), jednak są uczniowie, którzy są innego zdania (15%). Uczniowie w zdecydowanej większości są zdania, że szkoła uwzględnia ich postawę uczniowską podczas oceny zachowania (94%).

Szkoła przeprowadziła diagnozę dotyczącą zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychotropowych. Jej wyniki przedstawiają się następująco:

Uczniowie uważają, że narkomania jest ważnym problemem społecznym (67%), niewielka część nie wykazuje zainteresowania tym tematem (19%), pozostali nie posiadają wiedzy na ten temat. Uczniowie uważają, że sporadyczne zażywanie narkotyków jest groźne (61%), niektórym trudno wypowiedzieć się na ten temat (28%). Są jednak uczniowie twierdzący, że zażywanie narkotyków od czasu do czasu może być niegroźne (11%). Dwie osoby wskazały, że ktoś z ich bliskich lub znajomych miał kontakt z narkotykami. Jednak wszyscy uczniowie przyznali, że nie mieli kontaktu z narkotykami, nigdy ich nie próbowali. Podobnie prawie każdy wskazał, że nikt im jeszcze nie proponował wzięcia narkotyków. Tylko jedna osoba odmówiła przyjęcia narkotyków, ale nie miała z tego powodu nieprzyjemności. Na pytanie czy narkotyki są atrakcyjne dla młodych ludzi 42% uczniów odpowiada, że nie, 33% nie ma zdania na ten temat. 19% uczniów uważa, że narkotyki są atrakcyjne dla młodzieży. Argumentują to przede wszystkim tym, że można się po nich poczuć kimś innym, lepszym, ciekawszym, zapewniają akceptację grupy rówieśniczej, nabiera się dystans do problemów, są modne. Duża grupa uczniów nie zna żadnych narkotyków (48%), pozostali wymieniają takie

nazwy jak: marihuana, kokaina, amfetamina, LSD, heroina, haszysz. Tylko jedna osoba wymieniła nazwę dopalacza („szczur”), pozostali nie znali żadnego przykładu. Uczniowie nie potrafią wymienić żadnego przykładu nowych substancji o działaniu psychoaktywnym. Tylko dwie osoby wymieniają tu nazwy narkotyków: amfetamina, heroina, marihuana. 73% uczniów nie zna żadnych substancji o działaniu odurzającym. Pozostali wymieniają tu narkotyki, alkohol, dopalacze, leki, farby i kleje. Uczniowie o dopalaczach dowiadują się głównie w szkole (56%), jako źródła wiedzy na ich temat wymieniają w dalszej kolejności internet, telewizję, znajomych. Aż 67% uczniów twierdzi, że dopalacze bardzo szybko uzależniają, pozostali nie mają takiej wiedzy lub zdania na ten temat. Na pytanie czy wiedzą gdzie można zakupić lub dostać dopalacze aż 63% uczniów odpowiada, że nie ma wiedzy na ten temat. Pozostali wymieniają w odpowiedzi internet, sklep, znajomych. Uczniowie posiadają wiedzę na temat wpływu dopalaczy na zachowanie człowieka. Z efektów wymieniają najczęściej: mocne pobudzenie, halucynacje, wesoły stan, euforię i agresję.

Na pytanie o zdanie rówieśników na temat dopalaczy odpowiadają, że są przeciwnikami (47%), nie mają zdania (32%) lub twierdzą, że nie znają dopalaczy (21%). Z najczęstszych powodów, dla których młodzież sięga po dopalacze wymieniają: ucieczkę od problemów, dostosowanie się do towarzystwa, dla relaksu, lepszej nauki, spotęgowania doznań, dlatego, że są tańsze od alkoholu i narkotyków. Jedna osoba wskazała, że ktoś z jego bliskich miał kontakt z dopalaczami. Uczniowie nie znają podziału na narkotyki miękkie i twarde (84%), pozostali twierdzą, że nie jest on słuszny, trzy osoby wskazały, że jest. Uczniowie przyznali, że nie zażywają dopalaczy oraz jakichkolwiek środków o działaniu odurzającym. Tylko jedna osoba przyznała, że ktoś namawiał ją do spróbowania dopalaczy. 47% uczniów nie wie czy dopalacze zaliczyć do narkotyków, 19% uważa, że to nie narkotyki, a 34% twierdzi, że dopalacze to narkotyki.

Szkoła wystąpiła również z prośbą o **wypełnienie ankiety do rodziców**. Ich opinia na temat profilu absolwenta naszej szkoły sugestie zostały uwzględnione w opracowaniu programu wychowawczo-profilaktycznego.

Za najważniejsze wartości uznawane przez rodziców ustalono: prawdę (81%), zdrowie (78%), tolerancję (66%), przyjaźń (61%), miłość (53%), wytrwałość (39%), wiarę (36%), dobro (33%), lojalność (31%), odwagę (14%), szczęście (11%), powodzenie materialne i konsekwencję w działaniu (3%).

Zdaniem rodziców priorytetem (najważniejszym zadaniem) szkoły w zakresie profilaktyki powinno być: kształtowanie dojrzałego i odpowiedzialnego postępowania ich dziecka (67%), zapewnienie bezpieczeństwa w szkole i na zajęciach pozalekcyjnych, imprezach szkolnych, wycieczkach (44%), uczenie sposobów radzenia sobie w sytuacjach trudnych i kryzysowych (39%), uświadamianie zagrożeń ze strony uzależnień (31%), kształtowanie sprawności fizycznej i nawyków uprawiania sportu (25%).

Rodzice uważają, że szkoła w zakresie profilaktyki powinna: organizować dodatkowe warsztaty, wykłady, rozmowy, pogadanki, z nauczycielami, ekspertami, specjalistami, projekcje filmów tematycznych, położyć nacisk na profilaktykę uzależnień, obserwację uczniów i informowanie o potencjalnych zagrożeniach, uświadamiać zagrożenia różnego rodzaju (uzależnienia, cyberprzemoc, itp.), promować zdrowy styl życia, picie wody, zdrowe odżywianie, organizować alternatywne zajęcia profilaktyczne, przeglądy dentystyczne, uczyć asertywności, szacunku do siebie i innych.

Rodzice są zdania, że ich dziecko czuje się w szkole bezpiecznie (94%), jest w klasie akceptowane i dowartościowane (94%), chętnie uczęszcza na zajęcia sportowe (89%), ma świadomość zagrożeń wynikających z uzależnień (83%).

Rodzice chcą, aby wychowanie w szkole było oparte o wartości chrześcijańskie (81%).

W przypadku negatywnych zachowań uczniów rodzice mają świadomość, jakie środki zaradcze szkoła stosuje: rozmowa z wychowawcą (81%), wezwanie rodziców (58%), poruszanie problemu na godzinie wychowawczej (36%), rozmowa w obecności dyrektora (28%), stosowanie kar przewidzianych w Kodeksie Ucznia (11%).

Rodzice mają świadomość, w jaki sposób szkoła promuje właściwe zachowania uczniów: stawiają właściwą ocenę z zachowania (69%), chwalą ucznia przed klasą (53%), chwalą ucznia przed rodzicami (44%), chwalą ucznia na apelach (8%), dają uczniom przywileje np. wyróżnienie ucznia na akademii kończącej rok szkolny (6%).

Ich zdaniem do nagannych zachowań uczniów dochodzi najczęściej w szkole – na przerwie (83%), w szkolnej toalecie (39%), na placu obok szkoły (39%), rzadziej na wycieczkach (11%) i na lekcji (8%).

Na pytanie czy ich dziecko zostało w szkole skrzywdzone, rodzice odpowiadają, że nie (78%), nigdy (11%), tak (11%). W przypadku twierdzących odpowiedzi wymieniają przypadki przezywania (6%), używania wulgarnych słów (3%), śmiania się (8%), dokuczania (8%), plucia (3%), kopania (3%), wykręcania rąk (3%), szarpania (3%).

Wskazują, że ich dziecko było świadkiem palenia papierosów na terenie szkoły (6%), wymuszania pieniędzy na terenie szkoły (3%), dokuczania kolegom, przezywania (3%).

Uważają, że szkoła wspomaga rozwój fizyczny ucznia (97%), psychiczny (83%), społeczny (78%) i duchowy (67%).

Twierdzą, że szkoła uczy postaw patriotycznych (92%), obywatelskich (89%), bycia członkiem rodziny (75%), przywiązania do korzeni(regionu) (69%), przeciwdziałania agresji (78%), zdrowego stylu życia (75%), zapobiegania patologiom i uzależnieniom (84%).

Według rodziców w szkole są przestrzegane prawa ucznia (100%), choć przypominają o zasadzie niezadawania prac domowych na ferie i święta. Są zdania, że szkoła uwzględnia postawy uczniów w procesie oceniania ich zachowania (100%).

Sugestie i opinie uczniów i rodziców Szkoła uwzględniła w budowaniu programu wychowawczo-profilaktycznego.

Ponadto zgodnie z Podstawowymi kierunkami realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2025/2026 szkoła w programie wychowawczo-profilaktycznym kładzie nacisk szczególnie na:

- Kształtowanie myślenia analitycznego poprzez interdyscyplinarne podejście do nauczania przedmiotów przyrodniczych i ścisłych oraz rozwijanie umiejętności matematycznych w kształceniu ogólnym.
- Szkoła miejscem edukacji obywatelskiej – kształtowanie postaw patriotycznych, społecznych i obywatelskich, odpowiedzialności za region i ojczyznę, dbałości o bezpieczeństwo własne i innych.
- Promocja zdrowego trybu życia w szkole – kształtowanie postaw i zachowań prozdrowotnych, wspieranie aktywności fizycznej uczniów.
- Profilaktyka przemocy rówieśniczej, zdrowie psychiczne dzieci i młodzieży, wsparcie w kryzysach psychicznych, profilaktyka uzależnień.

- Promowanie higieny cyfrowej i bezpiecznego poruszania się w sieci, rozwijanie umiejętności krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie, poprawne metodycznie wykorzystywanie przez nauczycieli nowoczesnych technologii, w szczególności opartych na sztucznej inteligencji oraz korzystanie z zasobów Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej.
- Promocja kształcenia zawodowego w szkołach podstawowych oraz w środowisku pracodawców, wzmocnienie roli doradztwa zawodowego.
- Rozwijanie zainteresowania kulturą i językiem polskim wśród Polonii, nauczanie języka polskiego w środowiskach polonijnych.
- Wspieranie aktywności poznawczej i poczucia sprawczości ucznia poprzez promowanie oceniania kształtującego i metod aktywizujących w dydaktyce.

Model absolwenta

Absolwent Szkoły Podstawowej nr 4 w Cieszynie posiada rzetelną wiedzę i umiejętności niezbędne do dalszego kształcenia, nawyk stałego uczenia się i doskonalenia oraz motywację do rozwijania zainteresowań. Sprawnie posługuje się językiem ojczystym oraz dwoma językami obcymi, skutecznie porozumiewa się w różnych sytuacjach oraz twórczo rozwiązuje problemy, posiada podstawowe wiadomości i nawyki prozdrowotne, wykorzystuje w praktyce zdobytą wiedzę i umiejętności (m.in. karta rowerowa, karta pływacka, udzielanie pierwszej pomocy), zna podstawy obsługi komputera, umie korzystać z dostępnych źródeł informacji, ma poczucie więzi ze swoją „małą ojczyzną”, cechuje się wysoką kulturą osobistą, umie korzystać z dóbr kultury oraz aktywnie uczestniczy w życiu kulturalnym, jest kreatywny, twórczy, odpowiedzialny, tolerancyjny i wrażliwy na sytuację drugiego człowieka, utrzymuje kontakty ze swoją szkołą po jej ukończeniu.

4. Cele ogólne programu

Ideą przewodnią działań podejmowanych w szkole jest dążenie do tego, aby szkoła była przyjazna dziecku, bezpieczna (działania profilaktyczne), otwarta na potrzeby środowiska, pielęgnująca tradycje narodowe ze szczególnym uwzględnieniem kultury regionalnej, przygotowująca do życia w warunkach współczesnego świata, zapewniająca dziecku harmonijny i wszechstronny rozwój osobowości, uwzględniająca indywidualne potrzeby dziecka, zasady bezpieczeństwa oraz zasady promocji i ochrony zdrowia, wyrównująca szanse edukacyjne uczniów, kształcąca wysoką kulturę ucznia. Należy przyjąć, że jest to nadrzędny cel działań wychowawczych podejmowanych w szkole, które uwzględniają cztery aspekty wychowania:

- wspomaganie naturalnego rozwoju dziecka,
- kształtowanie sposobu myślenia i postaw uznawanych za pożądane,
- profilaktykę zachowań ryzykownych,
- korekcję deficytów i urazów.

Za pracę wychowawczą należy uznać zgodne współdziałanie uczniów, rodziców i nauczycieli, które prowadzi do osiągnięcia celów opisanych w statucie szkoły. Działania wychowawcze podejmują wszyscy nauczyciele zatrudnieni w szkole, wspomagani przez wszystkich pracowników szkoły oraz rodziców uczniów. Należy pamiętać, iż wychowanie będzie skuteczne pod warunkiem, że oparte będzie na współdziałaniu nauczycieli i rodziców. Zapisując dziecko do danej szkoły, rodzice przyjmują jej ofertę wychowawczą a szkoła pomaga rodzicom w wychowaniu ich dziecka.

Do nadrzędnych celów wychowania należą:

- Wszechstronny rozwój ucznia we wszystkich sferach jego osobowości (w wymiarze intelektualnym, psychicznym, zdrowotnym, estetycznym, moralnym, duchowym).

- Przygotowanie do życia i aktywnego udziału w grupie i w społeczeństwie.
- Zapewnienie uczniom możliwości zdobycia wiedzy i umiejętności niezbędnych do ukończenia szkoły.
- Wspieranie aktywności i inicjatyw młodzieży, działalność samorządu i wolontariatu.
- Kształtowanie umiejętności uczestniczenia w kulturze.
- Kreowanie zdrowego, bezpiecznego i przyjaznego środowiska szkoły i placówki,
- Zapobieganie problemom i zachowaniom problemowym dzieci i młodzieży,
- Promowanie zdrowego stylu życia, zdobywanie umiejętności udzielania pierwszej pomocy.

5. Cele szczegółowe programu

Z przeprowadzonych obserwacji wśród dzieci, wniosków płynących z posiedzeń Rad Pedagogicznych oraz wywiadów z rodzicami wynika, iż należy przyjąć następujące priorytety wychowawcze, które posłużą do osiągnięcia nadrzędnych celów wychowania:

- kształtowanie postaw moralnych, obywatelskich i patriotycznych w oparciu o normy etyczne i przyjęty system wartości,
- przygotowanie do właściwego pełnienia ról społecznych,
- tworzenie życzliwej, serdecznej i rodzinnej atmosfery w szkole, atmosfery wzajemnego szacunku, tolerancji, pozytywnej samooceny uczniów, nauczycieli i pracowników szkoły,
- kształtowanie osobowości uczniów poprzez wskazywanie właściwych postaw wobec siebie i innych ludzi oraz umiejętności analizowania różnorodnych zachowań,
- budowanie pozytywnych relacji między dziećmi, integrowanie uczniów,
- integrowanie zespołów klasowych poprzez samorządność,
- włączenie całej społeczności szkolnej do współdecydowania o sprawach szkoły,

- kształtowanie wrażliwości na uczucia i sytuacje życiowe innych,
- przygotowanie uczniów do życia w świecie poprzez ukazywanie różnych aspektów życia społecznego kształtowanie wraz z jego zagrożeniami,
- kształtowanie odpowiednich postaw moralnych i tolerancji wobec zachowań innych ludzi,
- kształtowanie wysokiej kultury osobistej,
- nabywanie umiejętności dbania o swoje zdrowie i bezpieczeństwo,
- kształtowanie umiejętności unikania niebezpiecznych sytuacji,
- kształcenie umiejętności przeciwstawiania się wpływom kolegów ze środowisk zdemoralizowanych,
- kształtowanie umiejętności zachowania się w sytuacjach niebezpiecznych,
- wdrażanie zasad bezpiecznego zachowania się w szkole i poza szkołą,
- kształtowanie umiejętności udzielania pierwszej pomocy
- kształtowanie nawyku higieny osobistej, dbałości o własne ciało,
- poznawanie zasad prawidłowego odżywiania się,
- znajomość praw człowieka i dziecka i respektowanie go w stosunku do innych
- przeciwdziałanie zachowaniom agresywnym i niszczenia mienia szkoły,
- pielęgnowanie wartości rodzinnych,
- kształtowanie właściwych postaw rodziców wobec dzieci,
- zadbanie o poprawę sytuacji materialnej uczniów z rodzin patologicznych niewydolnych wychowawczo i zaniedbanych
- kształtowanie poczucia tożsamości narodowej ze szczególnym uwzględnieniem piękna, tradycji i kultury Śląska Cieszyńskiego,
- kształtowanie postaw proeuropejskich,
- kształtowanie świadomości ekologicznej,
- propagowanie zdrowego stylu życia,
- kształtowanie umiejętności właściwego korzystania z technologii informacyjnych i multimedialnych.

6. Działania podejmowane przez szkołę

Zadania wychowawców

- Rozpoznawanie sytuacji wychowawczej uczniów i informowanie nauczycieli uczących w danej klasie o problemach dzieci.
- Opracowanie przez wychowawcę w oparciu o program wychowawczy szkoły, planu pracy z klasą, który powinien zostać przedstawiony rodzicom.
- Planowanie i organizowanie wspólnie z uczniami różnych form życia zespołowego.
- Realizacja priorytetów opisanych w planie działań wychowawczych podczas lekcji wychowawczych oraz innych działań podejmowanych przez wychowawcę.
- Podejmowanie wysiłków zmierzających do wytworzenia prawidłowej atmosfery wspólnoty klasowej.
- Uczestnictwo we wszystkich ważnych dla klasy sytuacjach ujętych w planie wychowawczym.
- Czuwanie nad postępami w nauce i frekwencją uczniów.
- Informowanie rodziców o pojawiających się problemach.
- Współpraca z pedagogiem, psychologiem szkolnym i nauczycielami uczącymi w klasie.

Zadania nauczycieli uczących w szkole

- Organizowanie działań szkolnych zawartych w planie wydarzeń szkolnych.
- Podejmowanie działań wychowawczych we wszystkich opisanych w planie wychowawczym zakresach celem osiągnięcia założonych rezultatów wychowawczych.
- Wspieranie działań wychowawcy klasy.
- Współpraca z rodzicami, podejmowanie wysiłków celem rozwiązywania problemów wychowawczych uczniów.
- Reagowanie na wszelkie sygnały świadczące o problemach, jakie mogą mieć dzieci.
- Realizacja zadań wychowawczych wynikających z własnego zakresu obowiązków nauczyciela.

Zadania rodziców

- Świadoma współpraca ze szkołą, zgodnie z jej założeniami wychowawczymi.
- Troska o fizyczny i duchowy rozwój własnego dziecka i właściwe przygotowanie go do życia w społeczeństwie. Współpraca w tym zakresie ze szkołą.
- Uczestnictwo w zebraniach, proponowanych wyjściach i wyjazdach, prelekcjach poświęconych zagadnieniom wychowawczym.
- Stały kontakt z wychowawcą klasy i pozostałymi nauczycielami.
- Pomoc w organizowaniu imprez klasowych i szkolnych.
- Wspieranie działań szkoły.

- Uczestnictwo w ankietach, sondażach.

Zasady współpracy z rodzicami

- Nauczyciele wspierają rodziców w dziedzinie wychowania. Program Wychowawczo-Profilaktyczny szkoły opiera się na założeniach, że największe prawa wychowawcze w stosunku do swoich dzieci mają rodzice. Szkoła wspiera rodziców w procesie wychowawczym, a zatem współpraca z domem rodzinnym jest warunkiem powodzenia podjętych działań.
- Spotkania z rodzicami prowadzone są w formie zebrań klasowych i spotkań indywidualnych.
- Szkoła organizuje prelekcje poświęcone zagadnieniom wychowawczym.
- Włączenie rodziców do organizacji imprez szkolnych. Podziękowania dla rodziców w formie dyplomów, drobnych upominków podczas corocznej akademii kończącej rok szkolny.
- Prezentowanie umiejętności uczniów podczas festynów szkolnych, występów dzieci, dni i zajęć otwartych.
- Przekazywanie wszelkich uwag o zachowaniu dziecka poprzez e-dziennik, kontakt telefoniczny z rodzicami w razie potrzeby, spotkania indywidualne w szkole.
- Pomoc rodzicom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych, zapewnienie pomocy pedagoga, psychologa, socjoterapeuty i terapeuty pedagogicznego.

Plan działań wychowawczo-profilaktycznych dla I etapu edukacji (kl. I – III)

Zagadnienia wychowawczo-profilaktyczne	Formy realizacji	Osoby odpowiedzialne, termin	Kryteria sukcesu
Integracja, komunikacja, kultura na co dzień, z życia szkoły, kreatywność, przeciwdziałanie agresji, kształtowanie kultury osobistej			
Organizacja życia w klasie i w szkole	Zwiedzanie szkoły. Rozmowy z pracownikami. Ślubowanie	wychowawcy kl. I - IX-X	Uczeń potrafi bezpiecznie dojść do szkoły i zna podstawowe zasady ruchu drogowego.
Bezpieczna droga do szkoły, bezpieczne ferie, bezpieczne wakacje, zasady zachowania na	Ćwiczenia praktyczne w terenie, spotkanie z przedstawicielami Straży Miejskiej, lekcje	wychowawcy, na bieżąco	Uczeń potrafi odnaleźć się w życiu szkolnym, poznaje zasady współpracy w grupie. Uczeń unika zachowań

kąpielisku Budowanie i umacnianie więzi koleżeńskich i przyjacielskich. Kształtowanie u dzieci więzi ze szkołą jako miejscem nie tylko nauki, ale także przyjemnej zabawy. Integracja zespołu klasowego i grupy wiekowej, kształtowanie odpowiednich stosunków w grupie rówieśniczej, zasad koleżeńskiej współpracy grupie, dobrej atmosfery w klasie. Kształtowanie umiejętności radzenia sobie w izolacji,	wychowawcze Wycieczki. Uroczystości klasowe: zabawa andrzejkowa, mikołajki, wigilijka, bal karnawałowy, festyn szkolny Dzień Dziecka, kulig zimowy, zielone szkoły, lekcje wychowawcze, zabawy integracyjne, pogadanki	Wychowawcy, cały rok Rodzice kl. I-III	agresywnych, potrafi bezpiecznie organizować czas wolny i miejsce do zabaw. Uczeń potrafi zachować się na wycieczce i wie jak aktywnie spędzać czas. Uczeń zna zasady koleżeństwa i je respektuje. Uczeń potrafi integrować się z grupą i nawiązywać wzajemne relacje interpersonalne. Uczeń wie, że może w każdej chwili poprosić o rozmowę telefoniczną, videorozmowę, napisać maila w momencie, kiedy nauczanie zdalne, izolacja sprawia mu trudności i potrzebuje indywidualnego kontaktu z kolegami, koleżankami lub nauczycielami.
--	--	---	---

bezpośrednim odosobnieniu w trakcie nauki zdalnej. Kształtowanie kultury osobistej ucznia, Kształtowanie u dzieci taktownego i kulturalnego zachowania się wobec nauczyciela, pracowników szkoły i kolegów oraz jego kontrolowanie. Przestrzeganie zasad i norm postępowania w różnych okolicznościach. Kształtowanie nawyku kulturalnego zachowania	Zgodnie z tematyką zajęć edukacji wczesnoszkolnej Zgodnie z tematyką zajęć, wycieczka do muzeum,	Wychowawcy, opiekunowie SU, opiekun TPD cały rok wychowawcy, rodzice, cały rok	Uczeń stosuje podstawowe zasady dobrego wychowania zgodnie z okolicznościami. Uczeń umie opanować lęk przed oceną kontrolną nauczyciela i opinią kolegów. Pokojowo rozwiązuje konflikty z rówieśnikami. Uczeń potrafi rozładować swoje niezadowolenie, agresję zgodnie z
---	--	--	--

się w szkole, w miejscach publicznych i środkach komunikacji.	koncerty muzyczne, kino, teatr, biblioteka miejska		normami i zasadami postępowania nie zagrażając bezpieczeństwu rówieśników i nauczycieli.
Dbłość o kulturę języka i stosowanie form grzecznościowych	Zgodnie z tematyką zajęć Inscenizowanie scenek	wychowawcy, rodzice cały rok	Uczeń nie używa wulgaryzmów, wypowiada swoje zdanie w sposób jasny i poprawny z zachowaniem szacunku i dystansu wobec rówieśników i starszych.
Kształtowanie umiejętności wskazania sytuacji konfliktowych w grupie. Kształtowanie umiejętności bezkonfliktowego rozwiązywania problemów.	Konflikty w grupie. Tematyka zajęć edukacji wczesnoszkolnej.	Wychowawcy, nauczyciele, cały rok	Uczeń wymienia możliwe konflikty w grupie i próbuje im przeciwdziałać. Uczeń radzi sobie w sytuacjach konfliktowych, zachowując normy społeczne.

Przeciwdziałanie agresji i niszczeniu mienia szkoły Rozwiązywanie konfliktów na drodze negocjacji	imprezy klasowe i szkolne, wycieczki Samoocena, improwizowanie scenek, dyskusja w grupie, kontrakt grupowy	wychowawcy, pedagog szkolny cały rok	Uczeń zna konsekwencje świadomego niszczenia mienia szkolnego. Uczeń zna techniki łagodzenia napięć emocjonalnych i dochodzenia do kompromisu.
Poszanowanie mienia szkolnego, opieka nad klasami, sprzętem i otoczeniem.	Pielęgnowanie kwiatów, utrzymywanie porządku w sali, wykonywanie dekoracji klasowych, porządkowanie miejsc pracy po zajęciach	Wychowawcy Cały rok	Uczeń potrafi utrzymać ład i porządek w miejscu pracy.
Wartości, prawa i obowiązki, tolerancja, postawy proekologiczne, postawy patriotyczne			
Rozwijanie samorządności: powinności, prawa ucznia, członka zespołu klasowego	Uroczystości szkolne (początek, koniec roku szkolnego, akademie dla wyróżnionych), apele,	wg harmonogramu imprez szkolnych, wychowawcy - cały rok	Uczeń potrafi decydować o sprawach ważnych, podejmuje się atrakcyjnych zadań w zależności od bieżących wydarzeń.

	Wybory do samorządu klasowego. Opracowanie i przyjęcie norm, praw i obowiązków ucznia (kodeks ucznia, kontakt między klasami)	wychowawcy - IX-X wychowawcy - cały rok	Uczeń i przestrzega ogólne przyjęte normy, prawa i obowiązki ucznia (Kodeks Ucznia), potrafi współdziałać w grupie, jest współodpowiedzialny za jednostkę i grupę.
Rozwijanie i pielęgnowanie wartości rodzinnych, Dziecko, jako członek rodziny wielopokoleniowej Szacunek dla osób starszych	Drzewo genealogiczne, pamiątki rodzinne Nauka piosenek i wierszy, wykonywanie laurek z okazji Dnia Babci i Dziadka	wychowawcy, rodzice wg kalendarza uroczystości klasowych	Uczeń potrafi dostosować swoje wymagania do sytuacji ekonomicznej rodziny. Jest wrażliwy na potrzeby innych i podejmuje stosowne działania.
Role najbliższych członków rodziny	Zawody, obowiązki w domu	wychowawcy, rodzice	Uczeń zna zawody wykonywane przez najbliższych członków rodziny.
Pielęgnowanie tradycji świątecznych w rodzinie	Mikołajki, Boże Narodzenie, Wielkanoc, Dzień Matki, Dzień Dziecka, Dzień Ojca,	wychowawcy, rodzice, nauczyciele, pedagog cały rok	Uczeń identyfikuje się ze swoją rodziną i jej tradycjami, potrafi opisać swój nastrój związany ze

Rozwijanie wrażliwości na potrzeby innych ludzi, osób starszych i osób niepełnosprawnych	urodziny Udział w akcjach charytatywnych, zorganizowanie licytacji, zbiórek pieniężnych, itp.	wychowawcy, pielęgniarka szkolna, opiekunowie SU, rodzice, opiekun PCK cały rok	świętami. Uczeń niesie pomoc potrzebującym w sytuacjach codziennych. Uczeń jest wrażliwy na potrzeby innych i podejmuje stosowne działania.
Kształtowanie postawy tolerancji wobec innych narodowości i wyznań.	Zabawy integracyjne, rozmowy, prace plastyczne.	wychowawcy cały rok	Uczeń szanuje i toleruje inne narodowości i wyznania, bez względu na to jaką inni wyznają religię.
Kształtowanie postaw patriotycznych ze szczególnym uwzględnieniem piękna tradycji i kultury śląska cieszyńskiego. Poznanie historii i tradycji miasta i regionu. Poznanie	Zwiedzanie miasta, wycieczki do Wisły, Koniakowa, Kończyc Małych, Górek Małych Pogadanki, spotkania z artystami.	wychowawcy, rodzice cały rok	Uczeń zna tradycje i historię swojego miasta, regionu oraz sylwetki sławnych cieszyńiaków.

sylwetek sławnych cieszyńiaków. Rozwijanie zamiłowań krajoznawczych i wrażliwości na piękno przyrody, kształtowanie poczucia odpowiedzialności za jej ochronę. Kształtowanie właściwego stosunku do zwierząt i opieka nad nimi. Poznawanie, pielęgnowanie, stosowanie elementów tradycji regionu (gwara, legendy, taniec, strój, pieśni, instrumenty). Poznawanie historii i tradycji narodu Poszanowanie symboli i tradycji	Wycieczki, spacer (rezerwat przyrody, pomniki przyrody, znane ośrodki turystyczne) Dni Ochrony Przyrody i Rezerwatu Cieszyńskiego, Dzień Zwierząt, Dzień Ziemi, Światowy Dzień Ochrony Przyrody Spotkania z gawędziarzami. Obejrzenie występów zespołów regionalnych. Zgodnie z tematyką zajęć	wychowawcy, rodzice cały rok wychowawcy, rodzice cały rok wychowawcy, rodzice cały rok	Uczeń chroni środowisko przyrodnicze zgodnie ze swoimi możliwościami (m.in. segreguje śmieci, nie śmieci), szanuje przyrodę, wie dlaczego należy ją chronić. Uczeń potrafi opisać strój regionalny, zna kilka zwrotów gwarą, rozpoznaje tańce regionalne, instrumenty, zna pieśni regionalne. Uczeń okazuje szacunek symbolom narodowym, przenosi
--	---	---	--

narodowych: godło, hymn, flaga, Sylwetki sławnych Polaków. Kształtowanie postaw proeuropejskich. Nawiązywanie kontaktów z rówieśnikami z innych krajów. Poznawanie życia rówieśników z innych krajów.	Lekcje przedmiotowe, uroczystości związane z UE Aktualna literatura.	wychowawcy, uczący cały rok	doświadczenia zdobyte w szkole na życie osobiste. Uczeń wywiązuje się z podjętych działań. Wie co to jest Unia Europejska, rozumie zasady współpracy między krajami UE.
Postawa prozdrowotna, profilaktyka uzależnień, unikanie sytuacji niebezpiecznych, aktywność fizyczna, sport, Internet, czas wolny, zdrowe odżywianie			
Troska o właściwą higienę, ubiór i wygląd, zdrowe odżywianie, zdrowy i aktywny styl życia, prawidłową postawę ciała	Zgodnie z tematyką zajęć. Spotkania z pielęgniarką szkolną. Udział w akcji „Szkłanka mleka”, ćwiczenia korekcyjne, fluoryzacja,	wychowawcy, rodzice, pielęgniarka szkolna, opiekun PCK cały rok	Uczeń dba o higienę jamy ustnej, Uczeń potrafi przyjmować prawidłową postawę ciała. Uczeń wie, jak ubrać się w zależności od rodzaju pogody

Kształtowanie nawyku przestrzegania zasad obowiązujących w przypadku pandemii.	tworzenie jadłospisu, „Śniadanie daje moc”, Warzywa i owoce w szkole, Pogadanki, pytania i odpowiedzi.	Wychowawcy, rodzice Cały rok	Uczeń zna zasady obowiązujące w czasie pandemii, potrafi zachować się w skupiskach ludzi, w miejscach publicznych w taki sposób, aby nie narażać siebie lub innych na zakażenie.
Kształtowanie nawyku zdrowego odżywiania, poznanie warzyw i owoców, najbardziej znanych grzybów trujących.	Pogadanki, pytania i odpowiedzi, inscenizacje, prace plastyczne, zajęcia praktyczne (kanapki, sałatki), wykłady	Wychowawcy, rodzice Cały rok	Uczeń zna zasady zdrowego odżywiania, zna korzyści wpływu warzyw i owoców na zdrowie, zna grzyby trujące.
Poznanie niebezpieczeństw sportów zimowych, letnich i ich bezpieczne uprawianie.	Niebezpieczeństwa sportów zimowych. Sporty zimowe lekarstwem na	Wychowawcy, cały rok	Uczeń zna niebezpieczeństwa sportów zimowych i letnich Uczeń zna dobre strony sportów

Aktywny styl życia zimą, latem, w wakacje i w czasie wolnym.	agresję i nudę. Scenki dramatowe, Pokaz, pogadanka.		zimowych i letnich. Uczeń zna wpływ aktywności ruchowej na zdrowie.
Kształtowanie nawyku przyjmowania prawidłowej postawy ciała.	Ćwiczenia korekcyjne, ćwiczenia śródlekcyjne	Wychowawcy, uczący Cały rok	Uczeń zna wpływ prawidłowej postawy ciała na możliwości układu ruchu w późniejszym życiu. Wie jak wygląda prawidłowa postawa ciała.
Kształtowanie umiejętności zachowania się w razie wypadku (urazy, skaleczenia, złamania, oparzenia, krwotok z nosa, substancje żrące, zatrucia, utrata przytomności, omdlenie), udzielenia pierwszej pomocy, wzywania pomocy. Apteczka Pierwszej Pomocy. Uświadamianie	Pogadanki, scenki dramatowe, pokaz, demonstracja, ćwiczenia praktyczne, realizacja programu „Ratowniczek”	Wychowawcy, higienistka szkolna Cały rok	Uczeń potrafi udzielić pomocy przy drobnych skaleczeniach, złamaniach. Wie jak zatamować krwotok z nosa. Zna kolejność przywracania przytomności. Zna zastosowanie apteczki. Potrafi wezwać pomoc. Uczeń zna sytuacje, w których może dojść do wypadku, urazu i potrafi zareagować. Zna domowe

niebezpieczeństw związanych z prądem, gazem i wodą. Uwrażliwienie na niebezpieczeństwa czyhające w domu i poza domem. Nauczanie umiejętności udzielania pierwszej pomocy	Pogadanki, filmy, scenki dramatowe, prace plastyczne, ćwiczenia na fantomie	Wychowawca podczas zajęć z edukacji przyrodniczej, spotkania z ratownikami medycznymi, specjalistami	substancje żrące. Zna niebezpieczeństwa występujące w domu i poza domem. Wie jak unikać sytuacji niebezpiecznych. Uczeń potrafi dokonać oceny bezpieczeństwa zdarzenia, rozpoznać potencjalne zagrożenie życia na podstawie prostych objawów, skutecznie wezwać pomoc, podjąć wstępne czynności ratujące życie, zna podstawowe zasady udzielania pierwszej pomocy
Kształtowanie umiejętności odmawiania i świadomości wynikającej z przyjmowania środków odurzających,	Pogadanki, scenki dramatowe, prace plastyczne, wykłady	Wychowawcy, poradnie specjalistyczne Cały rok	Uczeń ma świadomość zagrożenia wynikającego z zażywania i próbowania substancji

dopalaczy, alkoholu, nikotyny, narkotyków.			podejrzanych.
Kształtowanie umiejętności radzenia sobie ze smutkiem, gorszym nastrojem, stanami depresyjnymi	Pogadanki, scenki dramatyczne, prace plastyczne	Wychowawcy, poradnie specjalistyczne Cały rok	Uczeń ma świadomość, czym jest depresja, wie gdzie szukać pomocy, potrafi prawidłowo reagować na przedłużający się stan smutku u kolegi, koleżanki.
Kompetencje czytelnicze			
Rozwijanie kompetencji czytelniczych oraz upowszechnianie czytelnictwa wśród dzieci	Codziennie czytanie bajek dzieciom na zajęciach edukacyjnych, spotkania z autorami książek, zajęcia w Bibliotece Miejskiej.	Wychowawcy Cały rok	Uczeń potrafi spędzać czas z atrakcyjną książką, jako źródłem inspiracji do twórczego działania.

Plan działań wychowawczo-profilaktycznych dla II etapu edukacji (kl. IV – VIII)

Zagadnienia wychowawczo-profilaktyczne	Formy realizacji	Osoby odpowiedzialne, termin	Kryteria sukcesu
Integracja, komunikacja, kultura na co dzień, z życia szkoły, kreatywność, przeciwdziałanie agresji, kształtowanie kultury osobistej			
Znajomość przepisów ruchu drogowego, umiejętność zachowania się na drodze. Kształtowanie poczucia odpowiedzialności za bezpieczeństwo własne i innych.	spotkanie z przedstawicielami Straży Miejskiej, lekcje wychowawcze, zajęcia techniczne	wychowawcy, nauczyciel techniki na bieżąco	Uczeń potrafi wymienić niebezpieczeństwa wiążące się z nieprzestrzeganiem przepisów i zasad na jezdni i chodniku, zna konsekwencje łamania tych zasad, potrafi unikać niebezpiecznych sytuacji. Wie, że jego postawa, zachowanie wpływa na

Kształtowanie umiejętności życia w społeczeństwie, funkcjonowania w klasie i grupie rówieśniczej Budowanie i umacnianie więzi koleżeńskich i przyjacielskich, umiejętność doboru kolegów, zgłębianie wiedzy na temat kolegów z klasy, integracja zespołu klasowego i grupy wiekowej, kształtowanie odpowiednich stosunków w grupie rówieśniczej, zasad koleżeńskiej współpracy grupie, dobrej atmosfery	Wycieczki. Uroczystości klasowe: zabawa andrzejkowa, walentynkowa, mikołajki, wigilijna, festyn szkolny Dzień Dziecka, kulig zimowy, zielone szkoły, lekcje wychowawcze, zabawy integracyjne, pogadanki.	Wychowawcy, nauczyciele cały rok	bezpieczeństwo jego i innych osób. Uczeń potrafi zachować się na wycieczce i wie jak aktywnie spędzać czas. Uczeń zna zasady koleżeństwa Uczeń wie, jakie znaczenie ma hobby i pasja i spełnianie marzeń w życiu człowieka Uczeń uświadamia sobie znaczenie grupy dla każdego człowieka, poznaje w jaki sposób grupa rówieśnicza wpływa na postawy i zachowania osób, do której należą, zastanawia się nad swoją rolą w grupie, zastanawia się czy warto za wszelką cenę należeć do określonej grupy Uczeń odczuwa przynależność do grupy, docenia osiągnięcia swoich
---	---	---	---

w klasie, tworzenie właściwych stosunków koleżeńskich, wyrabianie odpowiedzialności za losy własne i grupy, rozwijanie umiejętności współdziałania i pracy w grupie dla osiągnięcia wspólnych celów. Kształtowanie umiejętności przynależności do grupy. Kształtowanie umiejętności radzenia sobie w izolacji, bezpośrednim odosobnieniu w trakcie nauki zdalnej.			kolegów, bierze odpowiedzialność za siebie. Uczeń odczuwa bezpieczeństwo i akceptację w grupie, odczuwa radość z przebywania w grupie, kształci umiejętność autoprezentacji oraz samoakceptacji, nabiera pewności siebie, poznaje własne możliwości, dostrzega zalety kolegów, uczy się odpowiedzialności za powierzoną rolę w grupie, dostrzega różnice między światem stworzonym przez swoją wyobraźnię a światem rzeczywistym. Uczeń wie, że może w każdej chwili poprosić o rozmowę telefoniczną, videorozmowę, napisać maila w momencie, kiedy nauczanie zdalne, izolacja sprawia mu
---	--	--	---

Kształtowanie dbałości o wysoką kulturę osobistą ucznia, kulturalnego wysławiania się, obycia, umiejętności doboru stroju na różne okazje i w różne miejsca, Kształtowanie taktownej i kulturalnej postawy wobec nauczyciela, pracowników szkoły i kolegów. Kształtowanie odpowiedniego zachowania w szkole i	Lekcje wychowawcze, warsztaty, spotkania, scenki, spotkania ze specjalistami, wyjścia klasowe, imprezy okolicznościowe, rozmowa, praca w grupach, praca indywidualna	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog, pracownicy cały rok	trudności i potrzebuje indywidualnego kontaktu z kolegami, koleżankami lub nauczycielami. Uczeń zna zwroty grzecznościowe i swobodnie posługuje się nimi, rozumie potrzebę stosowania zwrotów grzecznościowych, potrafi dobrać odpowiednie zwroty grzecznościowe do sytuacji Uczeń potrafi podać przykłady dobrego i złego zachowania, umie dostrzec swoje zalety i wady, wie, że należy okazywać życzliwość innym, pomagać słabszym, młodszym i opiekować się ludźmi potrzebującymi pomocy. Uczeń wie, jakie cechy posiada
--	---	--	---

poza szkołą.			człowiek kulturalny, zna zwroty grzecznościowe i umie je stosować w odpowiednich sytuacjach, wie jakie stroje są odpowiednie w konkretnych miejscach i wydarzeniach
Kształtowanie umiejętności komunikowania się, aktywnego słuchania.	Lekcje wychowawcze (burza mózgów, pogadanka, rozmowa, gra dydaktyczna, praca w grupach), warsztaty, wykłady spotkania ze specjalistami	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog	Uczeń wie na czym polega aktywne słuchanie, czym jest porozumiewanie, rozumie znaczenie aktywnego słuchania w procesie komunikowania się.
Kształtowanie umiejętności dostrzegania przyczyn oraz właściwego rozwiązywania konfliktów np. drogą negocjacji, umiejętności bezkonfliktowego rozwiązywania	Lekcje wychowawcze, Wykłady, warsztaty, spotkania ze specjalistami	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog cały rok	Uczeń wymienia możliwe konflikty w grupie i próbuje im przeciwdziałać. Uczeń radzi sobie w sytuacjach konfliktowych, zachowując normy społeczne. Uczeń potrafi wyjaśnić pojęcie konflikt, rozumie, że konflikty należy rozwiązywać, podejmuje

problemów. Przeciwdziałanie agresji i niszczeniu mienia szkoły Kontrolowanie własnego zachowania i jakości kontaktów z innymi ludźmi, kształtowanie	Gry i zabawy integracyjne, imprezy klasowe i szkolne, wycieczki Lekcje wychowawcze, warsztaty, spotkania ze	wychowawcy, pedagog szkolny cały rok	próbę rozwiązania problemu klasowego, wykorzystuje poznana metodę rozwiązywania konfliktów w praktyce, doskonali umiejętność współpracy w zespole, prezentuje swoją opinię na temat problemów zaistniałych w klasie, angażuje się w sprawy klasy i szkoły. rozumie potrzebę poszukiwania kompromisów między ludźmi, proponuje sposoby rozwiązywania konfliktów w rodzinie, przejawia tolerancyjną postawę wobec innych. Uczeń wie, jakie zachowanie jest agresywne, rozróżnia agresję słowną i fizyczną, skierowaną w kierunku do osób jak i mienia, potrafi ocenić negatywne
--	---	--	---

prawidłowych zachowań. Przeciwdziałanie przemocy i zachowaniom agresywnym, umiejętne postępowanie w przypadku zetknięcia się z różnymi rodzajami agresji lub przemocy. Przestrzeganie zasad i norm postępowania w różnych sytuacjach	specjalistami		zachowanie, zna konsekwencje jaką ponosi się za popełnione czyny, wie co to przemoc fizyczna i psychiczna, wie do kogo się zgłosić w razie dotknięcia agresją lub przemocą od innych osób. Uczeń potrafi odróżnić zachowanie pozytywne i negatywne, zna przyczyny złego zachowania i potrafi je eliminować. Uczeń wie, jakie zachowanie jest agresywne, rozróżnia agresję słowną i fizyczną, skierowaną w kierunku do osób jak i mienia, potrafi ocenić negatywne zachowanie, zna konsekwencje jaką ponosi się za popełnione czyny, wie co to przemoc fizyczna i psychiczna, wie do kogo się zgłosić w razie dotknięcia agresją lub przemocą
---	----------------------	--	---

Poszanowanie mienia szkolnego, opieka nad klasami, sprzętem i otoczeniem.	Pielęgnowanie kwiatów, utrzymywanie porządku w sali, wykonywanie dekoracji klasowych, porządkowanie miejsc pracy po zajęciach.	Wychowawcy, nauczyciele,	od innych osób. Uczeń wie jakie zachowanie jest agresywne, potrafi wpływać na innych propagując pozytywne postawy w szkole. Wie, że atmosfera w szkole jest wynikiem zachowania uczniów.
Kształtowanie postaw twórczych. Rozwijanie zdolności i zainteresowań. Inicjowanie samodzielnych działań twórczych	Organizowanie atrakcyjnych zajęć pozalekcyjnych, Udział w konkursach: przedmiotowych, czytelniczym, wiedzy ekologicznej, wiedzy biblijnej, bezpieczeństwa ruchu	Wychowawcy, nauczyciele Cały rok	Uczeń staje się współodpowiedzialny za swoją klasę, rozwija zmysł estetyczny Uczeń potrafi dostrzegać i szukać inspiracji do działania, umie zorganizować sobie czas wolny w sposób ciekawy, kreatywny. Wie, jak ważny jest wkład pracy i wspólne działanie dla osiągnięcia wspólnych celów.

Rozpoznawanie potencjalnych możliwości oraz indywidualnych potrzeb ucznia i umożliwianie ich zaspokojenia. Rozwijanie umiejętności podejmowania decyzji , zwłaszcza decyzji zawodowych Zachęcanie do	drogowego, pożarniczym, plastycznych, przewodnikiem” i innych wg propozycji, udział w przeglądach artystycznych Przygotowanie uczniów do planowania kariery zawodowej i wyboru dalszego kierunku kształcenia. Wspieranie uczniów, aktywnymi metodami, w dokonywaniu wyboru kierunku dalszego kształcenia, zawodu i planowaniu kariery zawodowej oraz udzielanie informacji w tym zakresie Zapoznanie uczniów z pracą w wybranych zawodach Udział w imprezach	Zajęcia z wychowawcą, zajęcia z doradztwa zawodowego Na bieżąco Wychowawcy, nauczyciele języka	Uczeń przygotowujący jest do trafnego wyboru zawodu i drogi dalszego kształcenia oraz opracowania indywidualnego planu kariery edukacyjnej i zawodowej. Uczeń jest przygotowujący do radzenia sobie w sytuacjach trudnych, takich jak bezrobocie, problemy zdrowotne, adaptacja do nowych warunków pracy i mobilności zawodowej. Uczeń jest przygotowujący do roli pracownika.
---	---	---	--

aktywnego udziału w życiu kulturalnym miasta i regionu	organizowanych przez Dom Narodowy, Teatr, kino, muzea, Książnicę, Zamek Cieszyn	polskiego	Uczeń jest wrażliwy na sztukę, piękno literatury, architektury. Potrafi się zachować w miejscach życia kulturalnego.
Wartości, prawa i obowiązki, tolerancja, postawy proekologiczne, postawy patriotyczne			
Poznanie znaczenia słowa „wartość”, „człowiek wartości”, kształtowanie umiejętności prawidłowego hierarchizowania wartości.	Lekcje wychowawcze (rozmowa, praca w grupach, praca indywidualna)	Wychowawcy, pedagog Cały rok	Uczeń potrafi wyjaśnić co to jest wartość, co czyni jego życie wartościowym, wie jak powinien postępować, by inni czuli się wartościowi, umie odróżnić wartości duchowe od materialnych, potrafi dokonać hierarchii wartości.
Kształtowanie poczucia własnej wartości. Znaczenia aktywności w rozwoju człowieka. Uświadomienie sobie znaczenia pozytywnego myślenia w	Lekcje wychowawcze (rozmowa, burza mózgów, praca w grupach, praca indywidualna), warsztaty, spotkania ze specjalistami)	Wychowawca, pedagog, psycholog	Uczeń zna swoje zalety, rozumie jakie znaczenie ma pozytywne myślenie, wie, że warto wierzyć w siebie. Uczeń rozumie pojęcie aktywność, wie że powinien

rozwoju człowieka. Kształtowanie nawyku dbania o własny rozwój. Rozwijanie umiejętności kształtowania siebie. Kształtowanie swoich mocnych stron, eliminowanie słabych, umiejętność samooceny.			kierować swoim życiem, zna dziedziny życia, na które ma wpływ, wie jakie może podjąć działania, aby się rozwijać. Uczeń zna wpływ negatywnego i pozytywnego myślenia na rozwój człowieka, potrafi nazwać swoje słabe i mocne strony, przyczyny swojego dobrego i złego nastroju. Uczeń wie jakie znaczenie ma nauka w jego życiu i jakie korzyści płyną ze zdobycia jak najlepszego wykształcenia, potrafi odróżnić trudności w uczeniu się które są zależne od niego, a które wynikają z czynników zewnętrznych. Uczeń zna swoje mocne strony, wie jakie korzyści płyną z dobrej samooceny, wie jakie może podjąć działania, aby kształtować siebie. Uczeń
--	--	--	--

Rozwijanie samorządności: powinności, prawa ucznia, członka zespołu klasowego	Uroczystości szkolne (początek, koniec roku szkolnego, akademie dla wyróżnionych), apele, Wybory do samorządu klasowego i szkolnego. Opracowanie i przyjęcie norm,	wg harmonogramu imprez szkolnych, wychowawcy, cały rok wychowawcy, opiekun SU IX-X wychowawcy - cały rok	uświadamia sobie, jak silny wpływ na jednostkę ma grupa rówieśnicza, poznaje czynniki i sytuacje, które sprzyjają wejściu w grupę rówieśniczą, uświadamia sobie, jak ważną rolę w rozwoju młodego człowieka odgrywa rodzina. Uczeń wie, że można zaakceptować swoje niedoskonałości, zna swoje mocne strony, wie jakie korzyści płyną z dobrej samooceny. Uczeń zna prawa ucznia i je respektuje, jest współtwórcą zasad i panującej atmosfery w klasie oraz szkole, jest współodpowiedzialny za uroczystości szkolne, bierze w nich czynny udział.
--	---	--	---

Rozwijanie i pielęgnowanie wartości rodzinnych, Rodzina podstawowym środowiskiem wychowawczym. Rozwijanie świadomości znaczenia rodziny w życiu człowieka oraz jej potrzeb. Kształtowanie szacunku dla wartości i tradycji rodzinnych i potrzeby ich kultywowania. Kształtowanie umiejętności mówienia o własnych problemach, radzenia sobie w trudnych sytuacjach	praw i obowiązków ucznia (kodeks ucznia, kontakt między klasami), wdrażanie ucznia do samodzielnego podejmowania inicjatywy. Drzewo genealogiczne, pamiątki rodzinne, Lekcje wychowawcze Nauka piosenek i wierszy, wykonywanie laurek z okazji Dnia Babci i Dziadka Mikołajki, Boże Narodzenie, Wielkanoc, Dzień Matki, Dzień Dziecka, Dzień Ojca, urodziny	wychowawcy, nauczyciel historii, rodzice	Uczeń potrafi określić znaczenie rodziny w życiu człowieka, zna możliwości radzenia sobie w trudnych sytuacjach, nabiera przekonania, że warto mówić o swoich problemach. Uczeń utożsamia się ze swoją rodziną, pielęgnuje tradycje swojej rodziny, ma szacunek do każdego członka rodziny, docenia pracę i trud włożony w opiekę nad nim.
---	---	---	--

Znaczenie wartości duchowych.	Lekcje wychowawcze (rozmowa, drama, praca w grupach, burza mózgów)	Wychowawca, nauczyciele, pedagog, psycholog	Uczeń zna terminy „wartość materialna”, „wartość użytkowa”, „wartość duchowa”, rozpoznaje wartości duchowe takie jak: miłość, przyjaźń, tolerancja, potrafi wyrażać swoje opinie i uzasadnić je.
Kształtowanie tolerancji i troski oraz rozwijanie wrażliwości na potrzeby innych ludzi, osób starszych i osób niepełnosprawnych, rozwijanie wrażliwości na potrzeby drugiego człowieka.	Lekcje wychowawcze (rozmowa, praca w grupach, burza mózgów). Udział w akcjach charytatywnych, zorganizowanie licytacji, zbiórek pieniężnych, itp., np.: „Laski”, „Pomóż i Ty”, „Pomoc dla zwierząt”	wg kalendarza uroczystości klasowych wychowawcy, rodzice, pedagog cały rok	Uczeń poznaje trudności z jakimi borykają się osoby chore, potrafi im pomóc, rozwija swoją empatię. Uczeń rozumie, że współpraca, wzajemna pomoc i zrozumienie umacniają więzi koleżeńskie, rozumie potrzebę niesienia pomocy tym, którzy jej potrzebują, ma świadomość, że niesienie pomocy innym może być źródłem radości. Uczeń potrafi wyjaśnić, jaką rolę

Kształtowanie poczucia sprawiedliwości, umiejętności wydawania wyroków.	Lekcje wychowawcze (dyskusja, rozmowa, drama, praca z tekstem, praca w grupach)	wychowawcy, opiekunowie SU, rodzice, cały rok	w życiu pełni sprawiedliwość, potrafi wyrazić w formie inscenizacji emocje innych ludzi, wie kim był Salomon, rozumie powiedzenie „salomonowy wyrok”, wie jaka jest podstawowa funkcja sądu, jako instytucji, rozumie podstawowe pojęcia związane z rozprawą sądową, potrafi wyrazić swoje zdanie poprzez głosowanie, współpracuje w grupie. Uczeń potrafi wymienić podstawowe wyznania, rasy ludzkie, potrafi słuchać poglądów innych osób, nawet jeśli są sprzeczne z jego poglądami, wykazuje zrozumienie dla indywidualności każdego człowieka.
Kształtowanie postawy tolerancji i szacunku wobec innych narodowości i wyznań, innych form odmienności i indywidualności. Uczenie umiejętności obrony i	Lekcje wychowawcze (rozmowy, burza mózgów, prace w grupach, praca indywidualna), Zabawy integracyjne, rozmowy, prace plastyczne.	Wychowawcy, pedagog, psycholog	

zachowania swojego zdania, poglądów, asertywności i poszanowania odmiennych poglądów, opinii i sądów. Kształtowanie postawy poszanowania godności drugiego człowieka.			Uczeń szanuje i toleruje inne narodowości i wyznania. Uczeń zna strategię odmawiania, umie obronić się przed naciskiem otoczenia, wie na czym polega zachowanie asertywne, agresywne, uległe Uczeń utożsamia się ze swoim narodem i regionem, ma szacunek do symboli narodowych, zna historię miasta, regionu i narodu, zna sylwetki sławnych cieszyńiaków i Polaków, bierze czynny udział w uroczystościach patriotycznych, regionalnych, pielęgnuje tradycje regionalne.
Kształtowanie poczucia tożsamości narodowej Kształtowanie postaw patriotycznych ze szczególnym uwzględnieniem piękna tradycji i kultury śląska cieszyńskiego. Poznanie historii i tradycji miasta i regionu. Poznanie historii i tradycji narodu	Zwiedzanie miasta, wycieczki do miejsc regionalnych i krajoznawcze, wyjścia do muzeum, Domu Narodowego, Biblioteki Miejskiej, baśnie i podania z naszego regionu, wędrówki śladami historii po naszym mieście, Noc Muzeów, konkursy plastyczne i muzyczne uwzględniające sztukę i kulturę naszego	wychowawcy, SU, nauczyciel muzyki, nauczyciel j. polskiego, przyrody, biologii, geografii, plastyki, historii, wych. fizycznego, rodzice cały rok	

polskiego. Poszanowanie symboli i tradycji narodowych: godło, hymn, flaga. Poznanie sylwetek sławnych cieszyniaków, Polaków.	regionu, konkursy wiedzy o mieście i regionie Pogadanki, spotkania z artystami. Nauka pieśni narodowych i patriotycznych, poznanie i rozróżnienie polskich tańców ludowych i narodowych, apele z okazji świąt narodowych i rocznic, udział w uroczystościach patriotycznych organizowanych przez władze miasta, gazetki tematyczne		
Kształtowanie świadomości ekologicznej uczniów, zagrożeń cywilizacyjnych, odpowiedzialności za stan czystości najbliższego otoczenia, umiejętności rozpoznawania niebezpieczeństw grożących	Wycieczki, spacer (rezerwat przyrody, pomniki przyrody, znane ośrodki turystyczne), rajdy szkolne, rajdy PTTK, Dni Ochrony Przyrody i Rezerwatu Cieszyńskiego, Dzień Zwierząt,	wychowawcy, nauczyciele przyrody, biologii, geografii, rodzice cały rok	Uczeń zna źródła zanieczyszczeń naszej planety, wie jak szkodliwe są dla naszego życia, wie, że od niego też zależy stan naszej planety. Zna zasady recyklinu i segregacji odpadów.

środowisku przyrodniczemu, wyrabiania nawyku dbałości o środowisko przyrodnicze. Rozwijanie zamiłowań krajoznawczych i wrażliwości na piękno przyrody, kształtowanie poczucia odpowiedzialności za jej ochronę. Kształtowanie właściwego stosunku do zwierząt i opieka nad nimi. Kształtowanie postaw proeuropejskich. Nawiązywanie kontaktów z rówieśnikami z innych krajów. Poznanie życia rówieśników z innych krajów. Edukacja europejska.	Dzień Ziemi, Światowy Dzień Ochrony Przyrody, Sprzątanie Świata, zbiórka baterii, zbiórka kasztanów i żołądzi, zbiórka makulatury Konkursy przyrodnicze, ekologiczne, plastyczne. Nauka hymnu Unii Europejskiej, podstawowe informacje o Unii Europejskiej, zainteresowanie uczniów kulturą i dorobkiem krajów Unii Europejskiej, międzynarodowe projekty edukacyjne.	nauczyciele, rodzice cały rok	Uczeń bierze czynny udział w nawiązywaniu kontaktów rówieśnikami z innych krajów., zna kulturę wybranych krajów Unii Europejskiej, szanuje ludzi innej narodowości, wykazuje tolerancję odmiennej kultury, tradycji i wyglądu. Uczeń zna tekst dotyczący jego praw, rozumie je, potrafi je
--	--	---	--

Kształtowanie umiejętności życia w zgodzie z prawami, powinnościami i obowiązkami człowieka. Znajomość Konwencji Praw Dziecka, Praw i obowiązków ucznia, regulaminów pracowni, sali gimnastycznej, basenu, placu zabaw. Kształtowanie umiejętności pracy w grupie, przestrzegania zasad i reguł, respektowania praw i obowiązków kolegów.	Lekcje wychowawcze (rozmowa, pogadanka, drama, plakat, praca w grupach), kontrakt klasowy,	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog	egzekwować, wie gdzie szukać pomocy w przypadku, gdy łamie się jego prawa. Uczeń potrafi dokonać oceny własnego zespołu klasowego, potrafi określić cechy dobrego zespołu i wie, co trzeba zrobić, aby wyeliminować wady. Uczeń podstawowe wolności osobiste człowieka, zna dokumenty , w których są one zapisane
---	---	---	---

Postawa prozdrowotna, profilaktyka uzależnień, unikanie sytuacji niebezpiecznych, aktywność fizyczna, sport, Internet, czas wolny, zdrowe odżywianie			
Wyrabianie nawyku dbania o własną higienę, ubiór i wygląd, poznanie roli skóry, kształtowanie nawyku przyjmowania prawidłowej postawy ciała.	Lekcje wychowawcze, przyroda, biologia, rozmowa, spotkanie z pielęgniarką, ćwiczenia korekcyjne, ćwiczenia śródlekcyjne, fluoryzacja, lekcje wf	wychowawcy, nauczyciele, nauczyciele wych.-fiz., przyrody, biologii, rodzice, pielęgniarka szkolna, cały rok	Uczeń wie co to jest higiena, wykazuje starania o własną higienę i zdrowie Uczeń dba o higienę jamy ustnej, Uczeń potrafi przyjmować prawidłową postawę ciała. Uczeń zna wpływ prawidłowej postawy ciała na możliwości układu ruchu w późniejszym życiu. Uczeń wie, jak ubrać się w zależności od rodzaju pogody, pory dnia, szczególnych okazji, wie jakie znaczenie ma kultura, estetyka ubioru, dobór kolorów. Uczeń zdaje sobie sprawę, co wiąże się z niehigienicznym

Kształtowanie nawyku przestrzegania zasad obowiązujących w przypadku pandemii.	Lekcje wychowawcze, spotkania z pielęgniarką	Wychowawca, nauczyciele, rodzice Cały rok	traktowaniem swojego ciała, zna przebieg chorób będących tego konsekwencją, wie jak istotna jest estetyka włosów, paznokci dla naszego zdrowia i kontaktów z otoczeniem. Uczeń zna zasady obowiązujące w czasie pandemii, potrafi zachować się w skupiskach ludzi, w miejscach publicznych w taki sposób, aby nie narażać siebie lub innych na zakażenie.
Kształtowanie nawyku zdrowego odżywiania, spożywania warzyw i owoców	Lekcje wychowawcze (pogadanki, pytania i odpowiedzi, inscenizacje), przyrody, biologii. Spotkania z pielęgniarką szkolną. ćwiczenia korekcyjne, fluoryzacja, tworzenie jadłospisu, „Śniadanie daje	Wychowawcy, nauczyciele, rodzice Cały rok	Uczeń zna zasady zdrowego odżywiania, zna korzyści wpływu warzyw i owoców na zdrowie, wie jaki wpływ ma odżywianie na rozwój dziecka i zdrowie każdego człowieka, potrafi unikać błędów w odżywianiu, zna choroby

Umiejętność organizowania miejsca pracy i wypoczynku. Umiejętność planowania pracy i odpoczynku, eliminowania szkodliwych czynników. Kształtowanie sumienności,	moc”, piramida żywieniowa, prace plastyczne, zajęcia praktyczne (kanapki, sałatki), wykłady Lekcje wychowawcze (opowiadanie, opis, pokaz, inscenizacja, rozmowa, praca w grupach), zajęcia techniczne, przyroda	Wychowawcy, nauczyciele techniki, przyrody	zaburzeń odżywiania, Uczeń zna wartości pokarmowe produktów, wie jak ważna jest estetyka spożywania posiłków, wie jak chronić żywność przed zepsuciem i zanieczyszczeniem. Uczeń zna zasady prawidłowego żywienia, wie jak ważna jest dieta osoby w okresie intensywnego wzrostu, wie, jakie produkty są niezdrowe, jakich produktów powinien jeść najwięcej, potrafi ułożyć prawidłowy dla siebie jadłospis. Uczeń potrafi zadbać o estetykę pomieszczenia, właściwe oświetlenie, właściwie zorganizuje pracę i odpoczynek. Uczeń potrafi rozplanować dzień z miejscem na naukę i odpoczynek, umie rozpoznać, co
--	---	---	---

systematyczności, nawyku umiejętnego organizowania sobie czasu.			przeszkadza mu w nauce i wyeliminować czynniki zewnętrzne, wie jak radzić sobie z czynnikami zależnymi od niego. Uczeń wie, jakie korzyści płyną z planowania dnia, wie jak ważny jest wypoczynek i higiena pracy, rozwija odpowiedzialność za swoje zachowanie.
Kształtowanie postawy dążącej do życia aktywnie, uprawiania aktywności fizycznej, nawyku spędzania czasu wolnego aktywnie, umiejętności doboru miejsc i zabaw bezpiecznych dla zdrowia i życia.	Lekcje wychowawcze, zajęcia sportowe (SKS), wycieczki szkolne, klasowe, rajdy, zdobycie karty pływackiej, karty rowerowej,	Wychowawcy, nauczyciele cały rok	Uczeń zna wpływ aktywności ruchowej na zdrowie. Uczeń wie, że aktywność fizyczna pozytywnie wpływa na ciało człowieka, jego umysł, kształtuje silną wolę i systematyczność, potrafi zaplanować aktywnie czas wolny.
Kształtowanie umiejętności	Lekcje wychowawcze (rozmowa, zabawa, praca w grupach),	Wychowawca, pedagog,	Uczeń nabiera pewności siebie, potrafi opanować swoje

komunikowania się, bycia otwartym na drugiego człowieka, pojmowanie znaczenia przyjaźni	warsztaty, spotkania ze specjalistami	psycholog	zdenerwowanie i przezwyciężać nieśmiałość, zna zasady obcowania z ludźmi, umie pozyskać przyjaciół i wie, jak postępować, aby ich nie stracić.
Uwrażliwienie na niebezpieczeństwa czyhające w domu i poza domem. Kształtowanie umiejętności zachowania się w razie wypadku (urazy, skaleczenia, złamania, oparzenia, krwotok z nosa, substancje żrące, zatrucia, utrata przytomności, omdlenie), udzielenia pierwszej pomocy, wzywania pomocy. Uświadamianie niebezpieczeństw związanych z prądem, gazem i wodą..	Lekcje wychowawcze, tematyka lekcji przyrody, Pogadanki, scenki dramatyczne, pokaz, demonstracja, ćwiczenia praktyczne, ćwiczenie resuscytacji krążeniowo-oddechowej na fantomie – lekcje wych.-fiz,	Wychowawcy, higienistka szkolna, wychowawcy na zajęciach z wychowawcą, nauczyciel EDB, nauczyciele przyrody, biologii, wych.-fiz. Cały rok	Uczeń potrafi udzielić pomocy przy drobnych skaleczeniach, złamaniach. Wie jak zatamować krwotok z nosa. Zna kolejność przywracania przytomności. Potrafi wykonać resuscytację krążeniowo-oddechową. Potrafi wezwać pomoc. Uczeń zna sytuacje, w których może dojść do wypadku, urazu i potrafi zareagować. Zna domowe substancje żrące. Zna niebezpieczeństwa występujące w domu i poza domem. Wie jak unikać sytuacji niebezpiecznych.

Kształtowanie umiejętności rozpoznawania i zachowania się w sytuacjach niebezpiecznych, umiejętności rozpoznawania miejsc, przedmiotów, terenów, zjawisk niebezpiecznych, uświadomienie zagrożenia płynącego z niewłaściwego obchodzenia się z niebezpiecznymi przedmiotami, kształtowanie prawidłowego sposobu myślenia i rozważ, umiejętności zachowania się na drodze, unikanie niebezpiecznych sytuacji, znajomość podstawowych znaków i przepisów drogowych.	Lekcje wychowawcze (opowiadanie, opis, pokaz, inscenizacja, rozmowa, praca w grupach)	Lekcje wychowawcze, nauczyciele techniki, przyrody	Uczeń rozpoznaje sytuacje zagrażające jego bezpieczeństwu. Wie jak zachować się w trudnych sytuacjach, rozumie, że od jego zachowania zależy jego bezpieczeństwo; Uczeń wie kiedy należy zachować szczególną rozwagę i ostrożność, rozumie potrzebę troski o bezpieczeństwo własne i innych. Uczeń wie, kiedy należy zachować szczególną rozwagę i ostrożność, rozumie potrzebę troski o bezpieczeństwo własne i innych. Uczeń wie, co to są niewypały, niewybuchy oraz środki pirotechniczne, jakie stanowią niebezpieczeństwo dla ludzi, co należy zrobić w przypadku
--	--	---	---

Kształtowanie umiejętności odmawiania i świadomości wynikającej z przyjmowania środków odurzających, dopalaczy, alkoholu, nikotyny, narkotyków.	Lekcje wychowawcze, pogadanki, scenki dramatyczne, prace plastyczne, wykłady, spotkania ze specjalistami	Wychowawcy, pedagog, psycholog, rodzice, poradnie specjalistyczne Cały rok	znalezienia takich przedmiotów, wie, że tzw. „ogień sztuczny” odpalać tylko za zgodą i w obecności dorosłych, zgodnie z instrukcją. Uczeń ma świadomość zagrożenia wynikającego z zażywania i próbowania substancji podejrzanych. Uczeń zna skutki palenia papierosów, korzyści z zaprzestania palenia, jest odpowiedzialny za własne zdrowie, potrafi przeciwstawić się paleniu. Uczeń zna podstawowe informacje o nikotynie, alkoholu i lekarstwach, wie, że zażywanie leków powinno się odbywać pod kontrolą lekarza lub dorosłych, ma świadomość, że dzieci nie
--	---	---	--

Kształtowanie umiejętności właściwego korzystania z Internetu, technologii	Lekcje wychowawcze, wykłady, warsztaty, spotkania ze specjalistami, alternatywne	Wychowawcy, pedagog, psycholog, nauczyciele	powinny sięgać po alkohol i papierosy. Uczeń potrafi wymienić nałogi i złe nawyki, które szkodzą zdrowiu, wie, w jaki sposób człowiek uzależnia się od nałogów, w jaki sposób wpływają na zdrowie i życie ludzi, uczeń potrafi sformułować argumenty przeciwko spożywaniu alkoholu, rozumie potrzebę propagowania mody na trzeźwość, rozumie znaczenie wyrazu „abstynencja”, potrafi zachować się asertywnie w różnych sytuacjach. Uczeń rozumie, co złego może przynieść korzystanie z niedozwolonych stron, ujawnianie innym swoich danych, spędzania
---	---	--	---

informacyjnych i multimedialnych, gier komputerowych, programów telewizyjnych, telefonów komórkowych, portali społecznościowych. Uświadamianie zagrożeń wynikających z niewłaściwego korzystania z mediów. Kształtowanie umiejętności rozpoznawania i radzenia sobie ze stanami depresyjnymi, depresją i obniżonym nastrojem.	zajęcia pozalekcyjne Lekcje wychowawcze, wykłady, warsztaty, spotkania ze specjalistami, alternatywne zajęcia pozalekcyjne	Cały rok Wychowawcy, pedagog, psycholog, nauczyciele Cały rok	nieograniczonego czasu na grach komputerowych. Wie, że zbyt długie spędzanie czasu przed komputerem może prowadzić do utraty kontroli i uzależnienia. Uczeń wie co to jest depresja, zna jej przyczyny i objawy, wie jak rozmawiać z chorymi na depresję, wie jak można sobie pomóc i gdzie szukać pomocy
Kompetencje czytelnicze			
Rozwijanie kompetencji czytelniczych oraz	Codziennie czytanie książek uczniom na różnych	Wychowawcy, nauczyciele Cały rok	Uczeń potrafi spędzać czas z atrakcyjną książką, jako źródłem

upowszechnianie czytelnictwa wśród dzieci	przedmiotach, „Czytanie nad Olzą”, „Cała Polska czyta dzieciom”, zajęcia w bibliotece szkolnej i Bibliotece Miejskiej, Spotkania z pisarzami		inspiracji do twórczego działania.
---	--	--	------------------------------------

7. Efekty procesu wychowania

W wyniku działań zawartych w programie wychowawczo-profilaktycznym uczeń:

- umie okazać sympatię i przyjaźń, jest otwarty i życzliwy,
- ma poczucie własnej wartości, kocha i szanuje rodziców,
- jest dobrym kolegą,
- zna symbole narodowe i regionalne, wie jak się wobec nich zachować,
- potrafi korygować własne postępowanie i postawy zgodnie z normą moralną i społeczną,
- samodzielnie dokonuje oceny i samooceny,
- umie obdarzyć innych zaufaniem,
- rozpoznaje postawy negatywne społecznie i nie akceptuje ich,
- włącza się w prace samorządu klasowego i szkolnego,
- bierze aktywny udział w uroczystościach szkolnych,
- zna zagrożenia dla swojego zdrowia i potrafi ustrzec się przed uzależnieniami,
- przestrzega zasad bezpieczeństwa własnego i innych,

- dba o czystość i schludny wygląd,
- dba o najbliższe środowisko i chce pracować na jego rzecz,
- zdaje sobie sprawę z użyteczności kształcenia,
- potrafi nawiązać więzi nieformalne z wychowawcą,

Obowiązkiem dyrektora jest bieżące nadzorowanie realizacji programu wychowawczego szkoły oraz warunków do jego realizacji poprzez m.in.:

- wspieranie samorządności i samodzielności uczniów,
- wspieranie nauczycieli w procesie dydaktyczno-wychowawczym,
- zapewnienie właściwych warunków do prowadzenia procesu dydaktyczno-wychowawczego,
- tworzenie warunków do kultywowania tradycji i kultury,
- umożliwienie działania na terenie szkoły wolontariatu, stowarzyszeń i organizacji młodzieżowych, i innych organizacji wspierających proces wychowania.

8. Ewaluacja

Ewaluacja dokonywana jest pod koniec każdego roku szkolnego. Ewaluację przeprowadzają wychowawcy klas razem z pedagogiem szkolnym, psychologiem, terapeutą i socjoterapeutą po zasięgnięciu opinii pozostałych nauczycieli, pracowników szkoły, rodziców i samorządu szkolnego. W uzyskiwaniu informacji na temat realizowania Programu Wychowawczo-Profilaktycznego służą następujące metody i narzędzia badawcze: ankieta, obserwacja, wywiad, rozmowa, analiza dokumentów, sprawozdania.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny uchwała Rada Rodziców Szkoły po zatwierdzeniu przez Radę Pedagogiczną.

